

Angeles City Science High School
ESP 10

Name: Paul Gerald D. Pare

Section: 10-Hawking

Tuklasin

Panuto: Sa column A matatagpuan ang iba't ibang isyu ng kawalan ng paggalang sa dignidad at seksuwalidad. Sa column B magbigay ng maikling pagpapaliwanag kung bakit ito nangyayari. Pagkatapos, saguting ang mahalagang tanong. Gawin ito sa sagutang papel.

Column A Isyu ng Kawalan ng Paggalang sa Dignidad at Seksuwalidad	Column B Bakit ito nangyayari?
1. Pornograpiya	Kadalasang nangyayari ito sa mga kabataan upang makaranas ng pleasure sa pamamagitan ng panonood, pagbabasa, o pagsulat tungkol sa mga malalaswang bagay.
2. Pakikipagtalik ng hindi kasal	Ginagawa ng dalawang magkasintahan ito upang maipakita nila na mahal na mahal nila ang isa't isa kahit hindi pa sila kasal at kagaya ng nauna, minsan ay ginagawa rin nila ito para sa pleasure o kasiyahan.
3. Pang aabusong seksuwal	Nararanasan ng mga kabataan, kababaihan, at minsan sa matatanda. Kagaya ng mga nauna, ginagawa ng nang-aabuso ito hindi lamang para sa pleasure kundi pati saktan ang mga inaabuso nila.
4. Prostitusyon	Kadalasang ginagawa ng mga kababaihan upang magkaroon ng pera kapalit ng kanilang katawan. Kahit na legal ito sa ibang lugar, hindi ito mabuti sa moralidad ng isang tao.

Mahalagang Tanong:

Ano ang maari mong gawin o pasya upang maiwasan ang mga isyu na ito?

Bago ako makipagtalik, sinisigurado ko na kaming dalawa ay nasa tamang edad na, pinayagan ng aming mga magulang at binasbasan ng Diyos sa pamamagitan ng pagpapakasal. Para naman sa iba na nakakaranas ng isyung ito, bibigyan ko sila ng payo upang iwasan ang mga ito kagaya na lamang ng pagkukumpara kung sulit ba talaga ang pagkakaroon ng pera kaysa sa moralidad at pagtao ng isang tao sa prostitusyon. Bibigyan ko rin ang nakakaranas nito ng kakaunting pera upang matulungan siya. Para naman sa mga nakakaranas ng pang-aabusong seksuwal, tutulungan ko siyang magsumbong sa polisya tungkol dito.

Suriin

Panuto: Basahin, unawain at suriin ang mga sumusunod na sitwasyon. Itala ang salitang **Tama** o **Mali** ba ang naging pasya ng mga taong gumaganap sa sitwasyon. Magbigay ng 3-5 pangungusap na pagpapaliwanag sa iyong sagot. Gawin ito sa sagutang papel.

1. Si Lorenz ay kinse anyos pa lamang ng una siyang makakita ng bastos na babasahin. Hanggang sa kanyang pagtanda ay nanonood at nagbabasa siya ng mga pornograpiya. Ngayong 30-anyos na si Lorenz, siya ay kinasuhan ng kanyang boss sa trabaho at nakulong sa paglabag sa Republic Act 11313 o Safe Space Act, na mas kilala sa tawag na Anti-Bastos Law, dahil sa paulit-ulit niyang pambabastos sa mga kasamahang babae sa trabaho. Tama ba ang ginawang aksyon ng boss ni Lorenz? Bakit?

Tama, ang pambabastos sa kahit sinuman ay isang uri ng pang-aabusong seksuwal na hindi dapat natin ginagawa. "May nababastos dahil may bastos". Hindi lamang natin binabawasan ang dignidad ng isang tao, kundi pati na rin satin kung tayo ay nambabastos sa iba. Respetuhin natin ang bawat isa pagdating sa kanilang pagkatao. Kapag may nakita tayong nababastos, mabuting isumbong natin ito sa pulisya at ganon ang ginawa ng Boss ni Lorenz kahit na hindi siya ang nababastos.

Pagyamanin/Isagawa

Panuto: Bumuo ng isang maikling tula na naglalaman ng iyong sariling saloobin at pasya laban sa mga isyu ng kawalan ng paggalang sa dignidad at seksuwalidad ng isang kabataang tulad mo. Gawing gabay ang rubrik sa paggawa ng tula. Gawin ito sa sagutang papel.

Respetuhin ang ating seksuwalidad,
huwag papabayaang ang ating dignidad.
Ngunit ang ilan ay naghahangad,
sa kasiyahan na nakakababa ng kanilang dignidad.

Sulit ba ang halaga ng pera,
kumpara sa ating pagkatao?
Bigyang halaga ang ating katawan at pagkatao,
sapagkat maraming negatibong epekto ang seksuwal na pang-aabuso.

Ikaw ba ay naabuso sa iyong seksuwalidad?
Huwag kang matakot na magsumbong sa awtoridad.
Huwag ibalewala ang pang-aabusong seksuwal,
sapagkat ito'y ating dignidad na pinapahalaga.

Tayahin

Panuto: Batay sa naging aralin at mga isinagawang gawain. Gumawa ng isang maikling liham para sa iyong sarili na nagbibigay pagpapahalaga sa pagmamahal, paggalang at hindi pagsasawalang bahala sa iyong dignidad at seksuwalidad. Gawin ito sa sagutang papel.

Liham para sa aking sarili bilang paalala,

Kahit gaano pa man kahirap ang sitwasyon, huwag na huwag mong papabayaang ang iyong sarili at katawan. Alam mo naman na ang ilan ay sumasabak sa prostitusyon upang umahon sa kahirapan ng kanilang sitwasyon, ngunit nababawasan ang ating dignidad at nawawalan ng respeto ang ating seksuwalidad. Kahit gaano pa man kahirap ang problema, huwag na huwag mong papabayaang ang iyong sarili na malulong sa pang-aabusong seksuwal tungo sa iba.

Kapag may nakita kang naabuso, tulungan mo sila sa pamamagitan ng pagsumbong sa pulisya. Kung mayroon ka pang sapat na pera, maari mong tulungan ang mga nahihirapan na gusto ng sumabak sa prostitusyon at pakiusapan sila. Ang mga negatibong epekto ng pagkawala ng seksuwalidad ay nakakasira ng ating pagkatao kaya iwasan mong malulong sa mga isyu ng seksuwalidad.

Paul Pare